

Rapportage stand van zaken Aanpak Ring Zuid T3-2024

Voor Provinciale Staten Groningen

Introductie

Dit is de Rapportage Aanpak Ring Zuid voor Provinciale Staten van de provincie Groningen. Deze beschrijft in kort bestek de inhoudelijke en financiële stand van zaken van het project Aanpak Ring Zuid. Deze rapportage verschijnt drie keer per jaar, op basis van de Trimester-rapportages die de projectorganisatie Aanpak Ring Zuid voor de interne projectverantwoording opstelt.

Deze rapportage bestaat uit de volgende onderdelen:

- A. Stand van zaken werkzaamheden
- B. Financiën
- C. Communicatie met omgeving

Uitgebreidere overzichten en toelichtingen staan in de bijlagen.

Eerdere versies

- 13 november 2018 - PS Rapportage T2 2018
- 12 februari 2019 - PS Rapportage T3 2018
- 21 april 2019, PS Rapportage T1 2019
- 24 september 2019, PS Rapportage T2 2019
- 31 december 2019, PS Rapportage T3 2019
- 30 april 2020, PS Rapportage T1 2020
- 29 september 2020, PS Rapportage T2 2020
- 9 maart 2021, PS Rapportage T3 2020
- 15 juli 2021, PS Rapportage T1-2021
- 26 oktober 2021, PS Rapportage T2-2021
- 9 februari 2022, PS Rapportage T3-2021
- 19 mei 2022, PS Rapportage T1-2022
- 12 oktober 2022, PS Rapportage T2-2022
- 11 januari 2023, PS Rapportage T3-2022
- 30 mei 2023, PS Rapportage T1-2023
- 5 september 2023, PS Rapportage T2-2023
- 30 januari 2024, PS Rapportage T3-2023
- 4 juni 2024, PS Rapportage T1-2024
- 10 september 2024, PS Rapportage T2-2024

A. Stand van zaken werkzaamheden september-december 2024

De ontwikkelingen tot en met augustus 2024 zijn beschreven in de vorige PS Rapportages.

Actualiteit werkzaamheden sinds de vorige PS Rapportage

Op zondag 1 september heeft Minister Madlener samen met de bestuurders van gemeente en provincie Groningen en opdrachtnemer Combinatie Herepoort (CHP) de weg officieel geopend. De definitieve situatie van Vrijheidsplein, Julianaplein en Verdiepte ligging zijn in gebruik genomen. Deze mijlpaal is gevierd tijdens het weekend van 30 augustus t/m 1 september. Naast het delen van kennis op het ringwegcongres, een concert van het Noord Nederlands Orkest voor omwonenden en een reünie voor alle (oud)medewerkers van projectorganisatie Aanpak Ring Zuid Groningen, Combinatie Herepoort en Groningen Bereikbaar, is op zaterdag 31 augustus eenmalig het verdiepte deel van de ringweg opengesteld voor alle bewoners en belangstellenden. Meer dan 25.000 mensen zijn wezen kijken op de nieuwe ringweg. Ook het ringwegfestival in MartiniPlaza werd druk bezocht. Na de opening van de weg leidde de grote belangstelling van weggebruikers kortstondig tot files rondom Groningen.

De grootschalige verkeersfaseringen en stremmingen vanaf maart 2024 zijn goed en beheerst verlopen. Complimenten voor de communicatie, monitoring, bijsturing en samenwerking door alle wegbeheerders, Groningen Bereikbaar, CHP en projectorganisatie om de stad bereikbaar te houden.

De focus van het project gaat richting oplevering en overdracht van het project. De mijlpaal voor oplevering Zuidelijke Ringweg, zoals afgesproken met de opdrachtnemer was december 2024. De oplevering in december 2024 stond echter onder druk. Hoewel het grootste deel van het fysieke werk gereed was, heeft de aannemer voorgesteld om een aantal werkzaamheden door te schuiven naar 2025. Inmiddels is duidelijk dat de oplevering hoofdwegennet verplaatst wordt naar 31 maart 2025. Daarmee verschuift de start van beheer ook naar deze datum. De oplevering van het gehele werk door CHP blijft mei 2025. Er is een wijziging met Combinatie Herepoort gesloten, om deze data overeen te komen en te zorgen dat er gebruik kan worden gemaakt van alle onderdelen in het contract.

Het Zuiderplantsoen (het park bovenop de verdiepte ligging) wordt volgens de planning van opdrachtnemer in mei 2025 afgerond. Na oplevering van het werk door opdrachtnemer en overdracht naar de beheerders zal de projectorganisatie circa zes maanden nodig hebben om het project af te sluiten en decharge aan te vragen. Er zijn nog enkele werkzaamheden in 2025 en 2026 die plaats vinden na het aanvragen van decharge. De insteek is dat deze werkzaamheden door de gemeente Groningen worden uitgevoerd. Het gaat om verplichtingen vanuit de verleende ontheffing Wet Natuurbeheer. Mogelijk komen daar vanuit lopende beroepsprocedures op aangevraagde vergunningen nog werkzaamheden bij. De projectorganisatie brengt in beeld wat de gevolgen kunnen zijn en hoe daar mee om te gaan.

Actueel is en blijft het borgen van veiligheid en de kwaliteit van de infrastructuur. De aandacht voor veiligheid op de bouwplaats is het afgelopen jaar verbeterd. Er blijft aandacht nodig om van correctieve maatregelen naar preventieve maatregelen te komen om de veiligheid te verbeteren. De inzet van een veiligheidscoach heeft geholpen om het gesprek over veiligheid(scultuur) te voeren.

Voortgang clusters

Cluster Oost

Cluster oost stond afgelopen najaar in het teken van steenstrips plakken, afrondende werkzaamheden aan de Europaweg, Kieler Bocht en de skivijver. Vanaf de start van het plantseizoen in november is het laatste deel van de groenaanplant uitgevoerd. Er is gestart met de groenschermen langs de afrit ter plaatse van de vroegere Lubeckweg. Op deze schermen en restpunten na is het cluster nagenoeg gereed. Afronding staat gepland in het eerste kwartaal van 2025.

Cluster Verdiepte ligging / Zuiderplantsoen

Na het verwijderen van de oude ringweg is gestart met de bouw van de toegangen tot de Esperantotunnel, de tunnel voor fietsers en voetgangers onder het spoor door. De tunneldelen onder het spoor zijn in 2017 reeds aangebracht. Deze zijn destijds met een damwand tijdelijk afgesloten. Om

de toegang te kunnen bouwen, zijn deze damwanden in september ontgraven. In november is er bij de aansluitingen van de damwand met onder andere de doorvoeren, zand weg gespoeld. Dit heeft geleid tot verzakkingen van het spoor. In een intensieve samenwerking tussen Prorail, Combinatie Herepoort en Aanpak Ring Zuid zijn in een week tijd het uitspoelen en de verzakkingen tijdelijk hersteld. Voor definitief herstel zal een nieuwe treinvrije periode gevonden moeten worden.

Afbeelding: werkzaamheden Esperantotunnel (fotograaf: Raymond Bos)

Naast de werkzaamheden aan de Esperantotunnel is gewerkt aan de herinrichting van de Verlengde Lodewijkstraat, H.L. Wichersstraat, Waterloolaan, Hereweg en Máximaweg. Tevens is aan Waterbedrijf Groningen de mogelijkheid geboden om haar hoofdwaterleiding vanaf de Hereweg tot aan het Oude Winschoterdiep te verleggen.

Afbeelding: werkzaamheden Hereweg (fotograaf: Raymond Bos)

In de verdiepte ligging is gewerkt aan het oplossen van foutmeldingen in de technische systemen. Hiertoe zijn onder andere de lussen die stilstaand verkeer detecteren, opnieuw aangebracht.

2025 staat in het teken van het oplossen van restpunten en het afronden van het Zuiderplantsoen. Ook wordt in afstemming met Prorail en de spoorwegvervoerders gezocht naar een moment voor definitief herstel van de Esperantotunnel.

Cluster Julianaplein

De Brailleweg is ingericht en de nieuwe afrit vanaf Drachten naar de Brailleweg is aangelegd en geopend. Daarmee is er na 14 jaar weer een directe aansluiting vanaf de N7 vanuit Drachten richting het Stationsgebied.

De toe- en afritten bij Groningen-Zuid zijn aangepakt en nu gereed. In december zijn de veelgebruikte bushaltes bij deze aansluiting weer in gebruik genomen. De werkzaamheden aan de Vondellaan zijn afgerond.

In 2025 wordt gewerkt aan het fietspad langs het Noord Willemskanaal tussen de Muntingbrug en de Parkbrug. Ook de aanleg van de Julianavijver en Braillevijver staat op het programma evenals het oplossen van restpunten.

Cluster West

In cluster west is de Expositielaan heringericht inclusief de nieuwe aansluiting op de Paterswoldseweg. Hiermee hebben Martiniplaza en Mercure Hotel een extra ontsluiting aan de zuidzijde gekregen. Aan de Muntinglaan zijn de laatste werkzaamheden uitgevoerd, waarvoor informatiecentrum Paviljoen Ring Zuid moest wijken. De rotondes bij de aansluiting Laan Corpus den Hoorn / Stadspark zijn definitief gemaakt en er zijn afrondende werkzaamheden aan de westelijke ringweg uitgevoerd. In de N7 zijn de werkzaamheden aan het viaduct over de busbaan Hoogkerk afgerond. Tevens is in dit cluster het groen aangeplant.

Afbeelding: werkzaamheden Van Ketwich Verschuurlaan (fotograaf: Raymond Bos)

Voor begin 2025 staat het oplossen van de restpunten gepland. De verwachting is dat 1 maart de westelijke ringweg opgeleverd en overgedragen kan worden aan de provincie.

B. Financiën

De publieke partners zijn het in 2023 eens geworden over de bekostiging van de opgetreden (exogene) risico's btw, Covid en prijsstijgingen. Het Rijk draagt € 40 mln. extra bij. Deze bijdrage is reeds aan het projectbudget toegevoegd. In november 2024 is door Rijkswaterstaat met de opdrachtnemer een afkoop van resterende indexering overeengekomen (vaststellingsovereenkomst 8). Of dit tot aanvullend budget moet leiden, wordt besproken tussen de gezamenlijke publieke partners. De opdrachtnemer heeft eind december 2023 aangegeven te maken te hebben met oplopende verliezen. De gesprekken hebben tussen rijkswaterstaat en opdrachtnemer tot mondelinge afspraken geleid, om na afronding van de uitvoering van het project medio 2025 tot een overeenkomst te komen met als doel het realiseren van een finale kwijting. Over de bekostiging lopen gesprekken tussen publieke partners.

De actuele omvang van de post onvoorzien voor de uitvoeringskosten is € 41,7 mln incl. btw. Het is de vraag welk deel van de post onvoorzien wordt aangesproken voor bovenstaande issues. De afspraken over bekostiging zijn nodig om een uitspraak te kunnen doen of budget en prognose van uitgaven in balans zijn.

*Stand van zaken financiën (bedragen * € miljoen)*

	Prognose 2024 T3	Prognose 2024 T2	Mutatie t.o.v. 2024 T2
Actueel budget 1)	848,3	847,8	+0,5
Prognose eindstand uitvoeringskosten	842,9	842,4	
Engineering- en bouwkosten Opdrachtnemer 2)	726,9	723,4	+3,5
Engineering- en bouwkosten Opdrachtgever	3,8	3,8	
Vastgoedkosten/ nadeelcompensatie	14,5	14,5	
Bijkomende kosten	43,1	43,1	
Mobiliteitskosten 3)	12,9	12,8	+0,1
Onvoorzien 4)	41,7	44,7	-3,0

Tabel 1: Financiën 2024 T3

- 1) De budgettoename met € 0,5 miljoen bestaat voornamelijk uit aanvullende rijksbijdragen als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving i.v.m. het verwijderen en afvoeren van de Japanse duizendknoop.
- 2) Dit betreft de prognose van de kosten die ARZ aan Combinatie Herepoort verschuldigd is. De toename van € 3,5 miljoen komt door diverse verzoeken tot wijziging (VTW's) en verzoeken tot kostenvergoeding (VTK's). Een omvangrijke VTW betrof de hemelwaterafvoer van kunstwerk 22 (Benelux-viaduct, € 2,3 miljoen).
- 3) Toename door de bijdrage van ARZ aan Operatie Ring Zuid 2.0
- 4) De afname wordt vooral veroorzaakt door de afgesloten VTW's en VTK's (€ 3,0 mln).

C. Communicatie omgeving

Hoewel de zuidelijke ringweg op 1 september is open gegaan voor verkeer, zijn de werkzaamheden aan de ringweg en de onderliggende (gemeentelijke) wegen nog niet afgerond.

De werkzaamheden aan de gemeentelijke wegen in het laatste kwartaal van 2024 hadden veel impact op omwonenden en het lokale verkeer. Ook fietsers hadden met wegafsluitingen te maken. Daarom zijn over de deksels van de verdiepte ligging twee tijdelijke fietspaden aangelegd. Deze werkzaamheden en omleidingen vroegen veel bouwcommunicatie. Ook kregen we hierover vragen, meldingen en klachten, die zo goed mogelijk zijn opgelost.

Op 20 december is de opening van de Máximaweg/Hereweg gevierd met een kerstmarkt gericht op bewoners van Rivierenbuurt, Herewegbuurt, Oosterpoortwijk en De Wijert-Noord. De Máximaweg is een geheel nieuwe verbinding en de Hereweg is een belangrijke invalsweg van de stad. Bovendien zijn eind december veel werkzaamheden afgerond.

Paviljoen

Ons informatiecentrum Paviljoen Ring Zuid aan de Muntinglaan is eind september definitief gesloten. Het centrum was in de zomer van 2019 in gebruik genomen. Hier hebben we tientallen bijeenkomsten gehouden en talloze belangstellenden ontvangen. Ook was het Paviljoen startpunt van excursies. In het Paviljoen stond onder meer een meterslange maquette van het project. Deze gaf alle bezoekers een goede indruk van het eindresultaat. Na de ontmanteling van het Paviljoen is de maquette uiteindelijk bij het Alfa College terecht gekomen.

Vooruitblik

In 2025 resteert nog één belangrijke mijlpaal, namelijk de opening van het Zuiderplantsoen. In mei 2025 is het park klaar. Voor de officiële opening wordt gekoerst op september 2025.

Nieuwe documenten op de website www.aanpakringzuid.nl

In de vergadering van uw Staten van 1 juli 2020 hebben wij toegezegd in deze rapportage voortaan een lijst op te nemen met de documenten die sinds de vorige rapportage aan de website van het project zijn toegevoegd. Zie voor deze lijst de bijlage.

Bijlage bij A. Correspondentie aan uw staten sinds gunning project:

<i>datum</i>	<i>kenmerk</i>	<i>Onderwerp</i>
15 april 2016	Brief 2016-21.539/15/V.3	Voorlopige gunning project Aanpak Ring Zuid
12 mei 2016	Brief 2016-26.231/19/A.15	Definitieve gunning project Aanpak Ring Zuid
26 oktober 2016	Brief 2016-61.665/43/A.26	Aanpak Herepoort bij reconstructie Zuidelijke Ringweg
28 maart 2017	Brief 2017-08410/12/A.15	Wijziging Ontwerp Tracé Besluit (in verband met 3 optimalisaties)
9 mei 2017	Voordracht 24/2017	Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen over de stand van zaken Aanpak Ring Zuid en het voorstel tot uitvoering van de no regret maatregel optimalisatie fiets- en voetgangerstunnel Esperanto.
5 september 2017	Brief 2017-078.008/36/A.18	Schriftelijke vragen tunnelveiligheid Ring Zuid
12 september 2017	Brief 2017-083.949/37/A.34	Wijziging Tracébesluit Aanpak Ring Zuid
8 november 2017	Brief 2017-096.876/45/A.15	Herijking Aanpak Ring Zuid
21 juni 2018	Brief 2018-039.539/25	Stand van zaken Aanpak Ring Zuid
18 juli 2018	Brief 2018-047.162/29/A.54	Stand van zaken zomerstremming Zuidelijke Ringweg
18 september 2018	Brief 2018-061.931/38/A.13	Voortgang Zuidelijke Ringweg Groningen
1 oktober 2018	Brief 2018-033.153/39/A.6	Schriftelijke vragen problemen Helperzoomtunnel
1 oktober 2018	Brief 2018-051.151/39/A.9	Schriftelijke vragen over ontwikkelingen rondom Zuidelijke Ringweg Groningen
9 november 2018	Brief 2018-074.889/45/A.7	Schriftelijke vragen naar aanleiding van een artikel in Cobouw
13 november 2018	Brief 2018-076.363/46/A.21	PS-rapportage T2-2018 Aanpak Ring Zuid
27 november 2018	Brief 2018-076.301/48/A.6	Schriftelijke vragen over de Ring Zuid Groningen
20 december 2018	Brief 2018-088.616/51/A.40	Aanpak Ring Zuid, Advies commissie Hertogh
22 januari 2019	Brief 2019-004195/4/V3	Beantwoording verzoek inzage advies commissie Hertogh
12 februari 2019	Brief 2019-007724/7/A.6	PS Rapportage T3-2018 Aanpak Ring Zuid
28 maart 2019	Brief 2019-021313/13/V4	Plan van Aanpak commissie Hertogh
23 april 2019	Brief 2019-033529/17/A.28	Schriftelijke vragen naar aanleiding van overlast Van Eedenstraat
21 mei 2019	Brief 2019-038177/20/A.18	PS Rapportage T1-2019 Aanpak Ring Zuid
24 september 2019	Brief 2019-082001/39/A.10	PS Rapportage T2-2019 Aanpak Ring Zuid
18 november 2019	Memo, aanvullend bij brief van 24 september 2019	Overzicht Loket Damwand per 18 november 2019
19 december 2019	Brief 2019-112080/51	Aanpak Ring Zuid, stand van zaken december 2019, bericht prof.dr.ir. Hertogh
12 februari 2020	Brief 2020-010573/7/A.17	PS Rapportage T3-2019 Aanpak Ring Zuid
20 februari 2020	Memo statengriffie op verzoek statenfractie SP	Memo chronologisch overzicht rol PS in project Aanpak Ring Zuid
12 mei 2020	Brief 2020-045040/20/A.25	Schriftelijke vragen over werkzaamheden Zuidelijke Ringweg
15 juni 2020	Brief 2020-050497/24/A.12	PS Rapportage T1-2020 Aanpak Ring Zuid
6 juli 2020	Brief 2020-063753	Vertrouwelijke bijeenkomst Aanpak Ring Zuid

8 juli 2020	Voordracht 2020-066020	Bekrachten geheimhouding inzake informatie Hoofdlijnenakkoord
29 september 2020	Brief 2020-080743	PS Rapportage T2-2020 Aanpak Ring Zuid
7 oktober 2020	Brief 2020-088309	Beantwoording schriftelijke vragen
10 november 2020	Brief 2020-101182	Beantwoording schriftelijke vragen
19 januari 2021	Voordracht 2021-005831	Opheffing geheimhouding
19 januari 2021	Voordracht 2020-079949 + bijlagen	Extra bijdrage aan project Aanpak Ring Zuid
2 februari 2021	Brief 2021-010637	Beantwoording gestelde vragen over vertrouwelijkheid inzake Aanpak Ring Zuid
2 maart 2021	Brief 2021-018280	Beantwoording statenvragen PVV over Aanpak Ring Zuid
9 maart 2021	Brief 2021-019682	PS rapportage T3-2020 Aanpak Ring Zuid
17 maart 2021	Brief 2021-022381	Beantwoording statenvragen diverse partijen over rapport Horvat en voortgang Aanpak Ring Zuid
20 april 2021	Brief 2021-035002	Beantwoording statenvragen PVV naar aanleiding van het rapport Horvat
15 juli 2021	Brief 2021-057298	PS rapportage T1-2021 Aanpak Ring Zuid
26 oktober 2021	Brief 2021-089621	PS rapportage T2-2021 Aanpak Ring Zuid
23 december 2021	Brief 2021-119220	Rapport Projectinvesteringen Aanpak Ring Zuid in Noord-Nederland
9 februari 2022	Brief 2022-010126	PS rapportage T3-2021 Aanpak Ring Zuid
19 mei 2022	Brief 2022-045132	PS rapportage T1-2022 Aanpak Ring Zuid
24 juni 2022	Brief 2022-057028	Aanbieden rapport Commissie Onderzoek Kostenoverschrijdingen Aanpak Ring Zuid (commissie Remkes)
12 oktober 2022	Brief 2022-100926	PS rapportage T2-2022 Aanpak Ring Zuid
11 januari 2023	Brief 2022-130218	PS rapportage T3-2022 Aanpak Ring Zuid
18 april 2023	Brief 2023-040492	Aanpak Ring Zuid - afspraken financiële issues
30 mei 2023	Brief 2023-050689	PS rapportage T1-2023 Aanpak Ring Zuid
5 september 2023	Brief 2023-086897	PS rapportage T2-2023 Aanpak Ring Zuid
30 januari 2024	Brief 2024-007680	PS rapportage T3-2023 Aanpak Ring Zuid
9 april 2024	Brief 2024-049102	Informatie Aanpak Ring Zuid
9 april 2024	Brief 2024-047925	Beantwoording statenvragen Partij voor het Noorden en D66 over Aanpak Ring Zuid
4 juni 2024	Brief 2024-070012	PS rapportage T1-2024 Aanpak Ring Zuid
10 september 2024	Brief 2024-112798	PS-rapportage T2-2024 Aanpak Ring Zuid

Bijlage bij C. Communicatie

(Aankondigingen van) werkzaamheden en bijbehorende bewonersbrieven staan op de website van Aanpak Ring Zuid:

<https://www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek/bewonersbrieven>

Lijst toegevoegde documenten op website www.aanpakringzuid.nl

Op de website van het project www.aanpakringzuid.nl/bibliotheek zijn tal van documenten in te zien en te downloaden, ondergebracht in de rubrieken:

- Plandocumenten
- Uitvoeringsdocumenten
- Nieuwsbrieven, kranten en brochures
- Bewonersbrieven
- Overleggen en bijeenkomsten
- Brieven van B&W en GS
- Planhistorie (voor 2014)

Sinds de vorige voortgangsrapportage zijn de volgende documenten toegevoegd aan de website:

- (Aankondigingen van) werkzaamheden en bijbehorende bewonersbrieven/presentaties.
- Brieven van B&W en GS: brieven van B&W en GS aan de raad van de gemeente Groningen dan wel uw Staten.